φασαρίες, κλπ. Τὸν βρίσκει μιὰ μέρα στὸ δρόμο ὁ φίλος τοῦ Λάζαρου.

—Νὰ ζήσουνε καπετάνιο, τοῦ λέει.

—Φκαριστῶ, —ἀποκρίθηκε κεῖνος — πᾶμε νὰ πιοῦμε μιά.

Μπῆκαν σ' ἕνα κρασοπουλειό.

Κουβέντα μὲ τὴ κουβέντα ἦρθε στὴ μέση καὶ τὸ ζήτημα τοῦ Λάζαρου. Ὁ καπετάνιος ἄρχισε νὰ τὸν κατακρένῃ. Ὁ ἄλλος τότε δὲ βάσταξε.

—Σωπα, καπετάνιε, καὶ μὴν τὰ λὲς αὐτά. Δὲ τὸν ἐγνώρισες τὸν κακομοίρη τὸν Λάζαρο· εἶταν βγενικιὰ ψυχὴ κρυμμένη μέσα στὸ ἐλεεινὸ ἐκεῖνο κουφάρι.

—Δὲ λέω μά ποιός τοὖπε νὰ ξαναβουτήξῃ.

—Ἀφοῦ λοιπὸ θὲς νὰ τὸ μάθῃς, ἄκουσε. Δὲν εἶπα σὲ κανένα ἀκόμα τίποτα. Τώρα ποὺ ἦρθε ἡ ὥρα μάθε το σὺ πρῶτα· ὁ Λάζαρος ἀγαποῦσε τὴν κόρη σου κι' ἂς μὴν ἤξερε κείνη τίποτα......

Αὐτὸς τὴν ἀγαποῦσε κι εἶχε σκοπὸ νὰ σοῦ τὴν ζητήξῃ. Μὰ τὸν πρόλαβε ἡ ἀρρώστεια. Σακάτης ἄθρωπος πῶς νὰ παρουσιαστῇ γιὰ γαμπρός. Ντρεπότανε τὸν ἑαυτό του. Ἀποφάσισε τότε νὰ ξαναβουτήξῃ. Ἢ τοῦ βάθου ἢ τοῦ ὕψου. Ἂν ἐγινότανε καλὰ σκόπευε νὰ σοῦ κάνῃ τὴν πρόταση· ἀλλοιῶς, ἂς τοῦ λείπει τέτοια ζωή. Μὰ ἡ θάλασσα δὲ χορταίνει· τὸν ἔφαγε τὸν ἄθρωπο· πάει κι αὐτός, πᾶν καὶ τὰ σκέδιά του.

Περίμενε ν' ἀκούσῃ καμμιὰ συμπονετικὴ λέξη γιὰ τὸ φίλο του. Μὰ ὁ καπετάνιος ἀφοῦ ἔμεινε κάμποσο σκεφτικός, εἶπε ἔπειτα μὲ τὴ βαρειὰ φωνή του:

— Καὶ νόμισε πῶς ἡ κόρη μου εἶτανε γιὰ τὰ μοῦτρα του;

Ὕδρα **ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ**

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΝΤ

Ὁ συνεργάτης μας κ. Krüger γράφει τοῦ κ. Π τἀκόλουθα:

«Λυπήθηκα πολὺ ποὺ βγῆκε μιὰ τέτια κρίση σὰν τοῦ Ν. Σπανδωνῆ. Ἐλπίζω ὅμως πῶς δὲ θὰ βλάψει τόσο πολὺ τὴν διάδοση τοῦ πολύτιμου βιβλίου σας. Ὅποιος ξέρει Γερμανικὰ ἂς συγκρίνει τὴ μετάφρασή σας μὲ τὸ ἀρχικὸ κείμενο τοῦ Κάντ, καὶ θὰ εἶναι σύμφωνος μαζί μου πῶς ἡ μετάφρασή σας εἶναι πολὺ καλύτερη ἀπὸ μερικὲς ἄλλες μεταφράσεις τοῦ Κάντ, π. χ. στὴν Ἀγγλικὴ (ἐξὸν ἀπὸ τὴ μετάφραση τοῦ Μὰξ Μύλλερ) καὶ στὴν Ἰταλικὴ γλῶσσα, καὶ εἶναι πιστὴ καὶ σωστή, ὅσο σωστὴ καὶ πιστὴ γίνεται μιὰ μετάφραση τόσο δύσκολου ἔργου.

«Οἱ Ἕλληνες ἀναγνῶστες, νομίζω, θὰ λάβουνε μιὰ καλὴ καὶ σωστὴ ἰδέα τοῦ φιλοσόφου μας. Κρῖμα ποὺ μεταφράσατε μονάχα τὸ πρῶτο μέρος. Ὅσο γιὰ τὶς καινούριες λέξες σας, σᾶς συγχαίρω γκαρδιακὰ γιατὶ θὰ πεῖ πλουτισμός, ὄχι τῆς *παγκόσμιας* φιλοσοφικῆς γλώσσας, μὰ τῆς δημοτικῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας. Οἱ λέξες σας μοῦ φαίνουνται πολὺ σωστὲς καὶ ἐκφραστικές. Μὰ ἀπ' ὅλ' αὐτὰ ὁ κριτικός σας δὲν καταλαβαίνει τίποτα, durch Sachkenntniss nicht getrübt, σὰν ποὺ λέμε στὰ χαρτιά».

ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΑΝΑΤΟΛΗ

Βαθειὰ κοιμᾶται ἡ θάλασσα ἡ γαλανὴ ἀκόμα
καὶ μέσ' τὸν ὕπνο το γλυκὸ θαρρεῖς πῶς μουρμουρίζει
ἕν' ὄνομα χαϊδευτικὰ σὰν κόρη ποῦ νομίζει
πῶς σφίγγει στὴν ἀγκάλη της τοῦ ἐραστῆ τὸ σῶμα.

Ἄχ! ἥλιε, τὴ λαχτάρα της ἂν ἤξερες, τὸ στρῶμα
θὲ νἄφινες γοργὰ γοργὰ καὶ μὲ ματιὰ ποῦ σκίζει
τῆς ἐρωμένης τὴν καρδιά, μ' ἕνα φιλὶ στὸ στόμα
θὰ ξύπναες τὴν πεντάμορφη π' ἀπ' τὴ ντροπὴ ροδίζει.

Ἔβγα! τὸ βλέπω ξύπνησες· κι ἀπ' τὰ χρυσά σου μέρη
στέλνεις μπροστὰ μι' ἀχτίδα σου βιαστικιὰ νὰ φέρῃ
τὴν εἴδηση τοῦ ἐρχομοῦ εἰς τὴ γαλανομάτα.

Κ' ἐκείνη ἀνταράζεται καὶ ντροπαλὴ κοιτάζει
τὸν ἔμορφο τὸν ἐραστὴ ὁποῦ γλυκὰ τῆς τάζει
νάντ' ἀγκαλιάζῃ αἰώνια τὰ κάλλη της τ' ἀφράτα!

ΔΥΣΗ

Ἀποχαιρέτημα στερνὸ τοῦ ἥλιου ἡ ἀχτίδα
γλυκὰ φιλᾷ τὴ θάλασσα καὶ στὸ φιλὶ ἐκεῖνο
σὰν κοκκινίζει κορασιὰ δειλὴ καμαροφρύδα
στὸ μυρωδάτο φίλημα τὸ πρῶτο σὰν τὸ κρίνο,

ἔτσι καὶ κείνη ρόδισε μὲ μιᾶς σὰν κορασίδα:
—Στὰ τόσα μάγια ποῦ σκορπᾷς τριγύρω σου ἀφίνω,
τὸ δρόμο καὶ τὴ δύση μου κι ἀπ' τὴ στιγμὴ ποῦ σ' εἶδα
τὸ φῶς μου θέλω αἰώνια σὲ σένα νὰ τὸ χύνω.

Μὲ τὰ γλυκὰ φιλήματα ἡ Νύχτα ἡ ζουλιάρα
τ' ἀκούει καὶ τοῦ χωρισμοῦ μὲ βιὰ χτυπάει τὴν ὥρα,
ἀνατριχιάζουνε κι οἱ δυὸ καὶ μὲ πολλὴ λαχτάρα

φιλιοῦνται μιὰ στερνὴ φορὰ καὶ ὁ ἐραστής της φεύγει
ἀφίνοντας τὴν ἀδερφὴ νὰ βλέπῃ ὡς νὰ ἔβγῃ
τὴ μυριοχάρετη Κυρά, ποῦ τὴν ἀφίνει τώρα.

Μ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ.

Λεμισσός Κύπρος.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΕΡΣΙΚΑ

(Τὰ μετάφρασε ἀπὸ τὴν Περσικὴ ὁ κ. A. Steinmetz)

IV

Κάποιος ἔλεγε. «Ὅσα εἶναι στὴ γῆ καὶ στὸν οὐρανό, τἄκανε ὁ Θεὸς γιὰ μένα. «Ἄξαφνα ἔκατσε μία μύγα στὴ μύτη του καὶ τοὖπε.» Καϋμένε ἄθρωπε, γιατὶ ὑπερηφανεύεσαι; Νὰ ποῦ ὁ Θεὸς ἔκανε ἐσένα γιὰ μένα καὶ τώρα κάθομαι στὴ μύτη σου».

V

Ἕνας ἄρχοντας πῆγε σ' ἕνα παππᾶ νὰ τοῦ κάνῃ μιὰ προσευχὴ καὶ γι' ἀμειβὴ τοὔδωσε ἕνα δαχτυλίδι ποῦ ἔλειπε τὸ διαμάντι. Τότε ἀρχίνησε ὁ παππᾶς τὴ προσευχὴ καὶ μέσ' τἄλλα εἶπε. «Θέ, δόσε τοῦ ἄρχοντα στὸν παράδεισο ἕνα παλάτι, ποῦ νὰ μὴ ἔχῃ σκέπη».

VI

Μιὰ φορὰ ἀπάγγειλε ἕνας ποιητὴς σ' ἕνα ἡγούμενο μερικὰ ποιήματά του καὶ τελευταῖο ἕνα τοῦ gami. (1) Ἀφοῦ τελείωσε εἶπε στὸν ἡγούμενο. «Πῶς ἤθελα αὐτὸ τὸ ποίημά μου νὰ τὸ κρεμάσουνε στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ, γιὰ νὰ τὸ ἰδῇ ὅλος ὁ κόσμος!» Ὁ ἡγούμενος τοῦ λέει· «Γιὰ νὰ ξέρῃ ὅμως ὁ κόσμος ὅτι ἐσὺ τὄκανες, πρέπει νὰ κρεμάσουν καὶ σένα δίπλα».

---

(1) Maulana Gami ξακουστὸς Πέρσης ποιητής, ἔζησε στὸν 15ον αἰῶνα.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

ΣΤΗΝ ΠΟΛΙ

Φεύγοντας ἀπὸ τὴν Ἀθήνα γιὰ τὴν Πόλι ἕνας ποιητὴς θὰ ἔνοιωθε γονιμότητα· σὰν ἀπὸ βρύσες κρυφὲς θὰ ἀναβρύζαν μέσα του παλιὲς ἱστορίες, καὶ λέξεις θὰ μουρμουρίζαν διαβαίνοντας. Ἡ γνῶσι πῶς ταξιδεύει κατὰ τὴν Ἀνατολὴ θὰ τοῦ ἔλεγε λόγια χρυσὰ καὶ παραμύθια. Ἐγὼ εἶμαι γυμνὸς ἀπὸ ἀντιλαλιές, ξερὸς ἀπὸ ἀναβρυστικὰ νερά, καὶ ἄδειος, καὶ ἄγονος. Ἐγὼ βλέπω πῶς ὅταν ὁ ἥλιος πέφτει κατεπάνω τους, τὰ νησιὰ καὶ ἡ Ἀττικὴ εἶναι τριανταφυλλιὰ καὶ ἡ θάλασσα πολὺ βαθειὰ χρωματισμένη.

Ἔκαναν δαντέλλες τὰ κύματα ποῦ ἔσπαναν ἐπάνω στὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου κ' ἔπειτα ἡ δαντέλλες, ἀνοίγονταν, γίνουνταν ἀνθρωπάκια ποῦ βαστιοῦνταν ἀπὸ τὰ χέρια τους ἀνάλαφρα καὶ χόρευαν τρελλοὺς χορούς. Καὶ χάνουνταν ἔπειτα καὶ γίνουνταν ἄλλοι καὶ πάλι χάνουνταν. Ὅταν σήκωσα τὸ κεφάλι ὁ ἥλιος, σφαῖρα ὁλόπυρη, κατρακυλοῦσε ἐπάνω στὸν ὁρίζοντα τῆς θάλασσας τῆς σκοτεινῆς· Ἅμα τὸν ἀντίκρυσα, στάθηκε· φώτιζε χαϊδευτικὰ τὰ νερὰ ποῦ κουνοῦσαν, καὶ τὰ περνοῦσε μὲ φτενώτατα φύλλα χάλκινα, καὶ ἀγάλι βούλιαζε ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ βάρος.

Μιὰ μέρα ὕστερα εἶμαι στὴν Ἰωνία καὶ ἐπειδὴ ἦταν ἄλλοτε λεπτὸς καὶ πλούσιος ὁ πολιτισμός της τὸ ὄνομά της ἔχει μάγια. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα μόνο ἡ Ἰωνία ὑπάρχει στὸν κόσμο, τὰ νησιά της, τὰ βουνά της καὶ ἡ θάλασσά της. Περνῶ ἀπὸ τὴ Λέσβο τὴ νύχτα, τὸ φεγγάρι φέγγει στὰ νερά, καὶ τὴ Σαπφὼ μοῦ φαίνεται πῶς τὴν ἀκούω. Στὴν Πόλι ποῦ πηγαίνω εἶναι μιὰ κόρη νόστιμη καὶ λιγερὴ ποῦ εἶναι ἀπὸ τὰ νησιὰ τῆς Ἰωνίας καὶ τὴ λέγουνε Σαπφώ.

—

Ὅταν περνοῦσα τὸν Ἑλλήσποντο τὰ ξημερώματα ὁ νοῦς μου στενοχωρημένος, σὰ φυλακωμένος χτυποῦσε παντοῦ. Ἕλληνες ἐλεεινοί, σᾶς σιχαίνομαι!

Μπαίνω στὴν Πόλι μὲ ρωσικὸ πλοῖο. Μὲ τί ἄλλο πλοῖο μποροῦσα νὰ μπαίνω στὴν Πόλι γιὰ νὰ νοιώσω τελειότερα τὸ ταπείνωμά μου; Στὴν πρώρη εἶναι ὁ δικέφαλος ἀητὸς ὁ ρωσικός· τὸ πλοῖο εἶνε φορτωμένο Ρώσους στρατιῶτες καὶ πεζοναῦτες Ρώσους ποῦ γυρίζουν, φαίνεται, ἀπὸ τὴ Ἰαπωνία στὴν Ὀδέσσα. Τὰ χώματα αὐτὰ καὶ τὰ δέντρα τῆς Θράκης θέλουν νὰ τὰ βιάσουν σλαυϊκοὶ τράγοι, καὶ τὰ λερόνουν οἱ ἀβάσταχτοι πόθοι τους. Ποιὸς θὰ τὰ φυλάξῃ; Ἕλληνες ἐλεεινοί, μήπως θὰ τὰ φυλάξατε σεῖς; Χωρὶς πίστι, ἀκούω καὶ μουρμουρίζει στ' αὐτί μου μιὰ φωνή. «Πάλι μὲ χρόνους, μὲ καιρούς, πάλι δική μας θἆναι»:

Ἤμουν στὴν πλώρη καὶ φυσοῦσε ὑγρασία στὸ πρόσωπο μου ὁ πρωινὸς ἀέρας. Κάτι Τοῦρκοι πίσω μου κάτι [illegible] Περπάτησα στὸ κατάστρωμα καὶ εἶδα μερικοὺς Ἕλλη ποῦ εἶχαν ξυπνήσει νὰ δοῦν, μὲ κανέναν πόθο ἴσως, Δαρδανέλλια καὶ τὴν Πόλι. Ἦταν καὶ μιὰ Ρωσίδα [illegible] σκωμένη ποῦ κύτταζε μὲ βουλιμία. Κύτταζαν καὶ δυο Ἀμερικανοὶ μὲ ἁπλοϊκὴ περιέργεια. Ἕνας Γερμανὸς στάθηκε κοντά μου καὶ εἶπε. «Οἱ Ρῶσοι ἀπὸ πάνω τὴ θέλουν, ἂν τοὺς ἀφήσουν οἱ Ἄγγλοι ἀπὸ κάτω». Καί, Ἕλληνες, ἐπειδὴ εἴστε ἐλεεινοὶ καὶ ἄκαρδοι, ντράπηκα νὰ τοῦ πῶ πῶς θὰ τὴν πάρουμε μεῖς. Μέσα μου, μονάχα, εἶπα. «Καὶ ὅμως εἶναι δική μας».

Μοῦ ἦρθε νὰ ὁρκιστῶ τότε στὸ ὄνομά της πῶς θὰ κάμω κάτι γιὰ τὸ γένος μου· καὶ μόνον ἀργότερα συλλογίστηκα πῶς δὲν μπορῶ νὰ κάμω παρὰ μόνον ὅ,τι μπορῶ, καὶ τότε χάθηκα στὴν ἀπελπισία τῆς ἀδυναμίας μου καὶ ἤμουν κατάκαρδα κουρασμένος.

—

Γεμάτο πίκρα εἶναι τὸ πρῶτο ἀντίκρυσμα τῆς Πόλης. Μὰ ὁ πλοῦτος της βράζει μέσα μου. Ποῦ εἶναι ἡ φτώχεια καὶ ξεραΐλα ποῦ μ' ἔδερναν τῆς περασμένες ὅταν ταξίδευα!